Яҡты юл

АЛЛАҺҠА ДОҒА МЕНӘН МӨРӘЖӘҒӘТ ИТЕҮ ӘҘӘПТӘРЕ

1. Аллаһҡа ҡарата ихлас булығыҙ.

2. Доғаларығыҙҙың башында һәм аҙағында Аллаһҡа маҡтауҙар һәм Пәйғәмбәребеҙ (саллаллаһу ғаләйһи үә сәлләм) өсөн доғалар булһын.

3. Аллаһҡа тәүәккәллек менән мөрәжәғәт итегеҙ. Унан яуап булырына ныҡлы ышаныста ҡалығыҙ.

4. Ныҡышмал, әммә сабыр булығыҙ, ваҡиғаларҙы тиҙләтмәгеҙ.

5. Доғаның бөтә йөрәктән булыуы мөһим.

6. Бәләгә тарығанда ғына түгел, шатлыҡлы мәлдәрҙә лә доғанан айырылмағыҙ.

7. Аллаһтан башҡа бер кемдән дә, бер низән дә доға ҡылып һорамағыҙ. Тик Аллаһ ҡына - беҙҙең Раббыбыҙ һәм Хужабыҙ.

8. Доғаларығыҙҙа бер туғанығыҙҙы ла, бер яҡынығыҙҙы ла, балаларығыҙҙы, мөлкәтегеҙҙе лә, үҙегеҙҙе лә ләғнәтләмәгеҙ, ҡарғамағыҙ.

9. Аллаһы Тәғәләгә үтә шыбырламай ҙа, ныҡ тауышланмай ҙа, тауышығыҙҙы иплэп кенә баҫып мөрәжәғәт итегеҙ.

10. Ҡылған гонаһтарығыҙҙы танып, Аллаһтан һеҙҙе ғәфү итеүен һорағыҙ. Уның һеҙгә булған мәрхәмәтенә рәхмәтле булығыҙ.

11. Доғаның рифмалы булыуы кәрәкмәй (мөһим түгел).

12. Теләк, баҫалҡылыҡ, буйһоноусанлыҡ һәм Аллаһтан ҡурҡыу тойғолары менән доға ҡылыр кәрәк.

13. Аллаһҡа доға менән мөрәжәғәт итер алдынан, хоҡуҡһыҙ үҙләштерелгән әйберҙәрҙе үҙ хужаларына ҡайтарығыҙ, ысын күңелдән тәүбәгә килегеҙ. Аллаһ - Мәрхәмәтле, Ғәфү итеүсе.

14. Доға менән өс тапҡыр мөрәжәғәт итеү яҡшы.

15. Доға ҡылыр алдынан ҡибла яғына йөҙ менән боролоғоҙ.

16. Ҡулдарығыҙҙы күккә күтәреп һорағыҙ.

17. Сиктән сығып, мөмкин булмаҫтайҙы һорамағыҙ.

18. Мөмкин булһа, Аллаһы Тәғәләгә мөрәжәғәт итер алдынан яҡшылап тәһарәт алығыҙ.

19. Икенсе берәй кеше өсөн доға ҡылыр алдынан, тәү сиратта, үҙегеҙ өсөн һорап алығыҙ.

20. Аллаһы Тәғәләгә Уның гүзәл исемдәре менән өндәшегеҙ. Аллаһтан нимәнелер һорағанда быға тиклем ҡылған изге ғәмәлегеҙ хаҡына һораһағыҙ ҙа була. Йәки һеҙҙең өсөн берәй изге күңелле, хаҡ, ғәҙел тере кешенең доға ҡылыуы ла ярай.

21. Доға ҡылыусының кейеме лә, ризығы ла һәм эскән эсемлеге лә хәләл кул менән табылған булырға тейеш.

22. Аллаһтан харам нәмәне һәм туғандар менән араны өҙөүгә килтергән нәмә тураһында һорарға ярамай.

23. Аллаһҡа доғалар менән мөрәжәғәт итеүсе кеше башҡаларҙы шәриғәт ҡушҡан эштәргә саҡырыусы һәм шәриғәт тыйғандарҙан тыйыусы булырға тейеш.

БЕҘ КАРИКАТУРАЛАРҒА ҠАРШЫ, БЕҘ ТЕРРОРИЗМҒА ҠАРШЫ!

Франция дәүләтендә булып үткән һуңғы ваҡиғаларға бәйле мөрәжәғәтнамә

Бисмилләһир-рахмәнир-рахим!

Әс-сәләмү-ғәләйкүм үә рәхмәтуллаһи үә бәрәкәтуһ!

Беҙ Баймаҡ районы мосолмандары яратҡан пәйғәмбәребеҙ Мөхәммәд салаллаһу ғәләйһи үәссәләмде мыҫҡыл итеп «Шарди-Эбдо» исемле француз журналына карикатураға төшөргәндәре өсөн үҙебеҙҙе дини яҡтан кәмһетелгән һәм рәнйетелгән итеп хис итәбеҙ.

Был хәл бөтөн мосолман донъяһына һәм дә аҡылы камил булған барса кешеләрҙең битенә төкөрөү булды.

Бына инде бер нисә йыл рәттән Европа илдәрендәге сатирик журналдар Алланың илсеһен карикатураға төшөрөп, Ислам диненә ҡаршы булған ҡараш тыуҙырып, провокациялар ойошторҙо.

Һөҙөмтәлә, радикал ҡарашлы булған ҡоралды кешеләр тарафынан енәйәт ҡылынып, редакция хеҙмәткәрҙәре үлтерелде. Әлбиттә, беҙ терроризмға һәм экстримизмға ҡаршы. Кеше ултереп кенә, көнүҙәк проблемаларҙы хәл итеп булмай. Әммә был фажиғале хәл һаман да ҡайһы бер Европа хөкүмәт башлыҡтарын һәм журналистарың аҡылға ултыртманы. Улар әлеге көндә лә яуызлыҡҡа барып, газета һәм журналдарҙа Мө-хәммәд пәйғәмбәрҙең карикатураһын баҫтырырға өндәйҙәр. Ә уларҙың ойошторолған «тыныслыҡ маршы» һүҙ азатлығы түгел, конфессия ара ҡапма-ҡаршылыҡ тыуҙырыусы бер «пиар-акция» ғына булып ҡалды, һәм дә аҡса эшләр өсөн гауға күтәреп, журналдың һанып 60 мең дананан 8 млн. тиражға еткерҙеләр.

«Пәйғәмбәр - Әҙәм улы, уны мыҫҡыл итеүселәр булырҙар шайтан улы».

Беҙ, Башҡортостан һәм Рәсәй мосолмандары, ер йөҙөндәге барса мосолмандар менән берлектә теләктәшлек ҡылып, быңдай халыҡ-ара конфликтҡа килтереп дин - ара татыулыҡты ҡатмарлаштыра торған провокациялы акцияны туҡтатыуҙарын талап итәбеҙ!

Ислам диненән һәм Мөхәммәд саллаллаһу ғәләйһи үәссәләм тигән изге исемдән көлөргә берәүгә лә хоҡуҡ бирелмәгән.

Ҡәҙерле мосолман ҡәрҙәштәр, бөтәбеҙ ҙә йома намаҙынан һуң, икешәр рәҡәғәт нәфел намаҙы уҡып, Аллаһы тәғәләнән һорап доға ҡылайыҡ, ул динһеҙҙәргә Раббыбыҙ үҙенең бөтә көс-ҡеүәтен күрһәтһен ине.

- Йә, Раббым ерҙә тыныслыҡ һәм уҙ-ара мөхәббәт урынлашһын ине, барыбыҙҙа ла ныҡлы иман булып, шайтан үәсүәсәһенән һаҡлаһаң ине.

Бөтә Баймаҡ районы моселмандары һәм имам-хатибтары исеменән, Баймаҡ районының имам - мөхтәсибе Хәмзә хәҙрәт ХАФИЗОВ.

Шиғри тулҡында

ТОРМОШ ҺЫНАУҘАРЫ

Был доньяның ҡәҙеренә кеше
Күп һынауҙар үтһә - төшөнә.
Тойоп була: боҙҙо - туңыуҙарҙан.
Ҡайнарлыҡты - ауыҙ бешеүҙән.

Белеп була: янһаң хис утында,
Татлы ғазаптарын һөйөүҙең,
Көтә-көтә көтөк булһаң ғына,
Һағыштарҙан йәнең көйөүҙе.

Кем кисермәҫ тетрәнеүҙәр хисен.
Беренсе ҡат һөйөү килгәндә,
Ҡыл өҫтөндә ҡалған йәнең услап,
Тинһеҙ упҡындарҙы үткәндә.

Тоймай булмай тәрән ҡайғыларҙы
Юғалтҡанда яҡын кешеңде.
Йән сығырҙай булған саҡтарҙа ла
Ғүмер итһәң ҡыҫып тешеңде.

Күңел тулып, күҙ йәштәре аҡмаҫ,
Хистәр йөрәгеңде телмәһә.
Шатлыҡтарҙы белеп булмаҫ ине,
Ҡайғыларҙы кеше белмәһә.

Яратып та килгәс был донъяға,
Янып-көйөүҙәргә юҡ иҫәп.
Һынауҙарҙы үткән һәр кем әйтер:
Ҡыуаныстар ерҙә бихисап.

Раян ВАХИТОВ.

Ғилем һәм ғәмәл

БАЙРАМДА

- Байрамдарҙа, тыуған көндәрҙә кешеләргә, айырыуса ҡатын-ҡыҙға, сәскә бүләк итеү йолаһы киң таралған. Был Ислам ҡанундары буйынса дөрөҫмө? Шул уҡ ваҡытта, Нурмөхәмәт хәҙрәт, урманда, аҡланда үҫкән сәскәне бүләк итергә ярамайҙыр - тәбиғәт көндән-көн кешеләрҙең һаҡсыл ҡарашына мохтаж була бара бит.

Ирек ҒӘЛИЕВ.
Өфө районы.

* * *

Башҡортостан мосолмандарының Диниә назараты рәйесе мөфтөй
Нурмөхәмәт хәҙрәт НИҒМӘТУЛЛИН:

- Бисмилләһир-рахмәнир-рахим!

Ислам - тормош дине һәм, әл-хәмдү лил-ләһ, унда әҙәм балалары араһындағы ихтирамлы мөнәсәбәткә, бер-береңдең күңелен күреүгә, кәмселектәрен үткәрә белеүгә, рухландырыуға, дәртләндереүгә, йәшәүгә көс биреүгә, һөйөүеңде күрһәтеүгә, матурлыҡҡа ынтылыуға һәм башҡа күркәм сифаттарға ҙур урын бүленгән. Ошо уңайҙан аралағы яҡынлыҡты, йылылыҡты һаҡлау, хөрмәтеңде, мөхәббәтеңде белдереү өсөн сәскә бүләк итеүгә лә динебеҙ ҡаршы түгел. Быңдай иғтибарҙан ҡатын-ҡыҙҙың нисек балҡып киткәнен күреү үҙе үк ҙур шатлыҡ, бәхет бит! Гүзәл заттың йөҙөнә нур өҫтәү, күңеленә дәрт, ышаныс, һөйөү һалыу Исламда юғары баһалана. Ирек ҡәрҙәштең икенсе һорауы, борсолоуы ла урынһыҙ түгел. әйтәйек, элек, мин йәш саҡта , тәбиғәтебеҙ шул ҡәҙәр бай ине.

…Беҙ бергә инек,
Ҡалпаҡтар үрҙе.

Шул аҡ сәскәнән… - тип йырлап, үҫемлектәр донъяһының муллығына, хозурығына һоҡланып, сәскәләрҙән таждар үреп, бүләк итеп йөрөүҙәр күңелдә матур хәтирә булып ҡалған. Хәҙер иһә. беләһегеҙ, тәбиғәтебеҙҙең байлығы менән улай уҡ ғорурланып булмай. Байтаҡ үҫемлек, шул иҫәптән күп төр сәскә, «Ҡыҙыл китап»ҡа индерелде. Тимәк, уларға һоҡланырға ғына ҡала. Тәбиғәтебеҙҙең ҡотон һаҡлайыҡ, Аллаһ Тәғәләнең илаһи үҫемлеге булған сәскәләр күҙҙе ҡыуандырып, күңелде хушландырып үҫһен, һәр кемде илһамландырһын, рухландырһын, хөрмәтле ҡәрҙәштәр. Ә инде бүләк биреүгә килгәндә, бының өсөн махсус ҡарап үҫтерелгән гөлләмәләрҙе һайлайыҡ.

Әйтеп үткәнемсә, ғөмүмән, Исламда бер-береңә иғтибар, ихтирам күрһәтеү ҙур урынға ҡуйылған. Пәйғәмбәребеҙ Мөхәммәт ғәләйһис-сәләм дә үҙенең мөбәрәк хәҙисендә: «Бүләктәр бирешегеҙ - арағыҙҙа дуҫлыҡ, һөйөү, ихтирам артыр», - тигән. Бында ябай итеп түгел, бойороҡ һөйкәлешендәге ҡылым ҡулланып өндәшкән ул. «Ҡөрьән»дең «Нәмл» сүрәһендә бүләк биреү хаҡында аят кәримә бар, изге ғәмәл халҡыбыҙҙың йолаларында, ғөрөф-ғәҙәтендә лә урын алған. Тимәк, хөрмәтле ҡәрҙәштәр, был дини, милли өҫтөнлөгөбөҙҙө һаҡларға тейешбеҙ. Бүләк ниндәйҙер әйбер биреү менән генә сикләнеп ҡалмай, ул - бер-береңә йылы мөнәсәбәт, ихтирам, хөрмәт, хәстәрлек, һөйөү, ғәфү итеү, йылмайыу… Ғаиләлә, эш урынында, илдә ошондай күркәм мөхит булдырайыҡ, уның йылыһынан көс-дәрт, рух, матурлыҡҡа ынтылыш алып йәшәйек, балаларыбыҙға ла шундай тәрбиә бирәйек, хөрмәтле ҡәрҙәштәр. Шулай икән, иншаллаһ, Аллаһ Тәғәлә рәхмәтен насип итер. Әс-сәләмү-ғәләйкүм үә рәхмәтул-лаһи үә бәрәкәтүһ! Амин.